

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Донецького державного
університету внутрішніх справ
полковник поліції

Сергій ВІТВІЦЬКИЙ
29 квітня 2024 року

ПРОГРАМА
вступного фахового іспиту
для вступу до Донецького державного університету внутрішніх справ
для здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії»

галузь знань 26 Цивільна безпека
спеціальність 262 Правоохоронна діяльність

Програма вступного фахового іспиту для вступу до Донецького державного університету внутрішніх справ для здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» зі спеціальності 262 Правоохоронна діяльність.

Розробник:

Буга В. В., Конарева Г. О., Бондаренко О. О., Шульга А. О.

Розглянуто та затверджено:

на засіданні кафедри державно-правових дисциплін та публічного управління факультету № 4 Донецького державного університету внутрішніх справ, протокол № 10-1 від 29.04.2024.

на засіданні кафедри цивільного, трудового права та права соціального забезпечення факультету № 4 Донецького державного університету внутрішніх справ, протокол № 12 від 26.04.2024.

ЗМІСТ

ВСТУП

1. Програма фахового іспиту

1.1. Зміст навчальної дисципліни «Конституційне право»

1.2. Зміст навчальної дисципліни «Адміністративне право та процес»

1.3. Зміст навчальної дисципліни «Цивільне право»

1.4. Зміст навчальної дисципліни «Цивільне процесуальне право»

1.5. Зміст навчальної дисципліни «Кримінальне право та процес»

2. Структура, критерії оцінювання та форма проведення фахового іспиту

ВСТУП

Програму вступного фахового іспиту для вступу до Донецького державного університету внутрішніх справ для здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» зі спеціальності 262 Правоохоронна діяльність на основі здобутого ступеня вищої освіти магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) розроблено відповідно до діагностики системних знань, умінь і навичок, визначених програмами дисциплін.

Фахове випробування складається з тестової перевірки знань, що формують уміння, визначені кваліфікаційною характеристикою.

Програма охоплює основні напрями, складові та завдання галузі знань «Правоохоронна діяльність» й інтегрує такі дисципліни:

1. «Конституційне право».
2. «Адміністративне право та процес».
3. «Цивільне право».
4. «Цивільне процесуальне право».
5. «Кримінальне право та процес».

1. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

1.1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО»

Тема 1. Предмет, метод, система, наука та джерела конституційного права України, конституційно-правові відносини.

Поняття конституційного права. Предмет, система конституційного права як галузі права. Конституційно-правові норми і конституційно-правові відношення: поняття та види, їх специфічні особливості. Умови виникнення, зміни і припинення конституційно-правових відношень, відповідальність в конституційному праві. Джерела конституційного права як галузі права. Предмет, завдання і джерела науки конституційного права України.

Тема 2. Поняття конституції, її соціальна цінність та сутність, форма і структура, юридичні властивості, завдання й функції.

Поняття і властивості конституції. Юридичні властивості та риси конституцій. Юридичні та фактичні конституції. Класифікація конституцій. Писані та неписані конституції. Консолідовані та неконсолідовані конституції. Способи прийняття та зміни конституції, конституційний процес. «Жорсткі» та «гнучкі» конституції. Постійні та тимчасові конституції. Характеристика Конституції України як основного закону держави.

Тема 3. Основи конституційного і державного устрою та його гарантії. Адміністративно-територіальний поділ.

Загальна характеристика конституційного ладу. Державний устрій. Гарантії конституційного і державного устрою. Юридичний і фактичний конституційний порядок. Конституційний лад та конституційний порядок.. Конституційні основи державного ладу України. Конституційні основи суспільного ладу України. Поняття територіального устрою України. Система адміністративно-територіального устрою України.

Тема 4. Конституційно-правовий статус людини і громадянина, громадянство, права, свободи і обов'язки громадян.

Статус людини і громадянина як інститут конституційного права. Конституційно-правовий статус громадянина. Конституційно-правовий статус іноземців і біженців. Механізм реалізації, гарантії та захист прав і свобод людини і громадянина. Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Конституційні права, свободи людини і громадянина. Класифікація конституційних прав та свобод, обов'язків людини і громадянина.

Тема 5. Форми безпосередньої демократії, вибори, референдуми, їх конституційне закріплення.

Вибори як спосіб формування органів державної влади. Конституційне регулювання виборчої системи в Україні. Виборче право. Активне і пасивне виборче право в Україні. Поняття виборчої системи і їх види. Виборчий процес: поняття і законодавче регулювання. Стадії виборчого процесу в українському законодавстві. Поняття референдуму і його призначення. Види референдумів.

Тема 6. Конституційно-правовий статус парламенту держави.

Соціальне призначення та політична роль парламенту як органу народного (національного) представництва. Поняття парламенту. Фактори, які визначають юридичне та фактичне значення парламенту в механізмі державного управління суспільством. Палати парламенту: їхня кількість, порядок формування та значення в діяльності парламенту. Компетенція парламенту: функції, повноваження, акти. Способи обмеження компетенції парламенту.

Тема 7. Президент України.

Загальна характеристика конституційно-правового статусу президента. Становлення інституту президента в Україні. Місце президента в механізмі державного та суспільного управління. Порядок виборів Президента України. Функції та повноваження Президента України. Підстави дострокового припинення повноважень Президента України. Акти Президента України.

Тема 8. Конституційно-правовий статус уряду.

Поняття уряду. Соціальне призначення та політична роль уряду. Порядок формування уряду. Компетенція уряду. Взаємини з парламентом і главою держави. Парламентська відповідальність уряду. Надзвичайні повноваження. Глава уряду, його юридичний статус при різних формах правління та політична роль. Урядовий апарат, його функції та політична роль. Органи при уряді та його голові. Основні принципи державної служби.

Тема 9. Конституційно-правовий статус місцевих органів влади та управління.

Місцеві державні адміністрації: порядок формування та повноваження. Поняття місцевого самоврядування, його соціальне призначення та політична роль, сучасні тенденції розвитку. Теорії місцевого самоврядування. Регіональне, муніципальне та комунальне самоврядування. Правова, фінансова, матеріальна основа місцевого самоврядування. Територіальна громада. Об'єднання територіальних громад. Органи місцевого самоврядування в Україні.

Тема 10. Конституційний Суд України.

Поняття конституційної юстиції та конституційного контролю. Конституційний Суд України: порядок формування, повноваження. Конституційне звернення, конституційне подання, конституційна скарга. Правовий статус суддів КСУ. Наслідки рішень Конституційного Суду України.

Рекомендована література

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02 червня 2016 року. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. Ст. 532).
2. Європейська конвенція про громадянство від 7 листопада 1997 року. Відомості Верховної Ради України. 2008. № 13. Ст. 359.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від

4 листопада 1950 року. Офіційний вісник України. 1998. №13.

4. Європейська Конвенція про громадянство. Міжнародний договір від 7 листопада 1997 року (Витяг). Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2001. № 11. с. 69-77.

5. Конвенція про статус біженців від 28 липня 1951 року. URL: zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_011

6. Конвенція про кіберзлочинність від 23 листопада 2001 року. Офіційний вісник України. 2007. № 65. Стор. 107. Ст. 2535.

7. Конвенція про статус апатридів. Міжнародний договір від 28 вересня 1954 року. Офіційний вісник України. 2013. № 51 / № 12. ст. 450. Стор. 447. Ст. 1875.

8. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. Відомості Верховної Ради УРСР. 1990. № 31. Ст. 429.

9. Про проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради УРСР від 24 серпня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 38. Ст. 502.

10. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 53. Ст. 799.

11. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 року. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 46. Ст. 617.

12. Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2020. № 7, 8, 9. Ст. 48.

13. Про місцеві вибори: Закон України від 14 липня 2015 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 37-38. Ст. 366.

14. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 97

15. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 13. Ст. 222.

16. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.

17. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.

18. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20-21. Ст. 190.

19. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30 червня 2004 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2004. №36. Ст. 448.

20. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст. 376.

21. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим: Закон України від 23 грудня 1998 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6. Ст. 43.

22. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2012. № 16. Ст. 146.

23. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2006. № 30. Ст. 260.

24. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 13. Ст. 65.

25. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 1. Ст. 1.

26. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13. Ст. 87.

27. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05 жовтня 2017 року. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 45. Ст. 403.

28. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20 листопада 2012 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2013. № 51. Ст. 716.

29. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 вересня 2005 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2005. № 52. Ст. 561.

30. Про закордонних українців: Закон України від 4 березня 2004 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 25. Ст. 343.

31. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.

32. Про імміграцію: Закон України від 7 червня 2001 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 41. Ст. 19.

33. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 1. Ст. 1.

34. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 26. Ст. 892.

35. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21 січня 1994 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1994. № 18. Ст. 101.

36. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року. Офіційний вісник України. 2011. № 83.

37. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в

Україні: Закон України від 11 грудня 2003 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. Ст. 232.

38. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 року. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 48. Ст. 254.

39. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1991. № 25. Ст. 283.

40. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.

41. Про Автономну Республіку Крим: Закон України від 17 березня 1995 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 11. Ст. 69.

42. 42. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим: Закон України від 10 лютого 1998 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 29. Ст. 191.

43. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 7-8. Ст. 50.

44. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 7 червня 2018 року. Голос України. 2018. Ст. 107.

45. Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки: Закон України від 09 квітня 2015 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради. 2015. № 26. Ст.219.

46. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 4 квітня 1995 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1995. № 19. Ст. 134.

47. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст. 385.

48. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2010. № 14-15, № 16-17. Ст. 133.

49. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 2. Ст. 5.

50. Про Державний Гімн України: Закон України від 6 березня 2003 року. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 24. Ст. 163.

51. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01 липня 2010 року. Відомості Верховної Ради України. 2010. №40. Ст. 527.

52. Про національні меншини в Україні: Закон України від 25 червня 1992 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 36. Ст. 529.

53. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року. Голос України. 2018. № 122.

54. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1999. № 45. Ст. 397.

55. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) Відомості Верховної Ради України. 2001. № 23. Ст. 118.

56. Про визначення порядку обчислення скликань Верховної Ради України: Закон України від 1 лютого 2000 року. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 8. Ст. 52.

57. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15 липня 1997 року. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 38. Ст. 249.

58. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1993. № 3. Ст. 17.

59. Про асоціації органів місцевого самоврядування: Закон України від 16 квітня 2009 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2009. № 38. Ст. 534.

60. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29 листопада 2001 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2002. № 10. Ст. 78.

61. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації: Закон України від 23 вересня 1997 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1997. № 49. Ст. 299.

62. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17 червня 2014 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2014. № 34 ст. 1167.

63. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 33. Ст. 175.

64. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2002. № 40. Ст. 290.

65. Про столицю України місто-герой Київ: Закон України від 15 січня 1999 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1999. № 11. Ст. 79.

66. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2015. № 28. Ст. 250.

67. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2000. № 23. Ст. 176.

68. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 5 березня 1998 року. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 35. Ст. 237.

69. Про державні символи України: Постанова Верховної Ради України від 3 вересня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 45. Ст. 241.

70. Про Положення про Адміністрацію Президента України: Указ Президента України від 2 квітня 2010 року. Офіційний вісник України. 2010. № 25. Ст. 978.

71. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15 листопада 2006 року (зі змінами і допов.). Офіційний вісник України. 2006. № 47.

72. Про Положення про Представника Президента України у Верховній Раді України: Указ Президента України від 15 лютого 2008 року. Офіційний вісник України. 2008 № 13. Ст. 323.

73. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15 грудня 1999 року (зі змінами і допов.). Офіційний вісник України. 1999. № 50.

74. Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні: Указ Президента України від 30 серпня 2001 року (зі змінами і допов.). Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2002. № 10: Місцеве самоврядування в Україні. С. 86-87.

75. Про Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню України: Указ Президента України від 24 червня 2010 року. Офіційний вісник України. 2010. № 49.

76. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента від 10 червня 1997 року (зі змінами і допов.). Урядовий кур'єр. 1997. № 107-108.

77. Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2002. № 10: Місцеве самоврядування в Україні. С. 193-195.

78. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положення «на наступній черговій сесії Верховної Ради України», яке міститься у статті 155 Конституції України від 15 березня 2016 року № 1-рп/2016. Офіційний вісник України. 2016. № 28. С. 289. Ст. 1137.

79. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо офіційного тлумачення положення «на наступній черговій сесії Верховної Ради України», яке міститься у статті 155 Конституції України від 15 березня 2016 року № 1-рп/2016. Офіційний вісник України. 2016. № 28. С. 289. Ст. 1137.

80. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 49 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини дев'ятої статті 61, частини третьої статті 105 Закону України «Про вибори народних депутатів України», пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення

змін до Закону України «Про вибори народних депутатів України» щодо виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку партії у багатомандатному окрузі» (справа про виключення кандидатів у народні депутати України з виборчого списку політичної партії) від 21 грудня 2017 року № 3-р/2017. Вісник Конституційного Суду України. 2018. № 1. Стор. 46.

81. Волошин Ю. О., Папаяні С. В. Зовнішня політика України в умовах європейської інтеграції: проблеми конституційно-правового забезпечення. Одеса: Фенікс, 2015. 231 с.

82. Головін А. С. Права людини: інтерпретаційна діяльність Конституційного Суду України: підруч. 2-е вид, допов. та перероб. Київ: Логос, 2017. 398 с.

83. Конституційне право України: підруч. 8-е вид. перероб. та допов. Ужгород: Гельветика, 2018. 410 с.

84. Марченко В. В. Електронне урядування в органах виконавчої влади: підруч. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2018. 291 с.

85. Олуйко В. М. Надання державної допомоги суб'єктам господарювання: практичний poradnik для органів місцевого самоврядування: підруч. Київ: Юстон, 2017. 258 с.

86. Федоренко В. Л. Конституційне право України: підруч. Київ: Ліра-К, 2016. 615 с.

1.2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС»

Тема 1. Поняття адміністративного права

Дефініція адміністративного права. Предмет адміністративного права. Відносини публічного управління, або публічно-управлінські відносини. Відносини відповідальності публічної адміністрації, або судового і адміністративного оскарження її дій. Відносини, що виникають при наданні адміністративних послуг. Відносини відповідальності за порушення загальнообов'язкових правил, установлених публічною адміністрацією. Публічна адміністрація і відносини адміністративних зобов'язань. Публічне адміністрування.

Тема 2. Метод адміністративного права

Поняття методу правового регулювання суспільних відносин. Метод субординації. Метод координації. Метод реординації. Приписи в адміністративно-правовому регулюванні. Заборони в адміністративно-правовому регулюванні. Дозволи в адміністративно-правовому регулюванні. Владність адміністративно-правового регулювання.

Тема 3. Соціальне призначення адміністративного права

Виникнення адміністративного права. Публічність адміністративного права. Адміністративне право у галузевій класифікації правової системи. Структура адміністративного права. Функції адміністративного права. Джерела адміністративного права. Взаємодія адміністративного права з іншими

галузями права. Відмежування адміністративного права від інших галузей права. Розмежування адміністративного і цивільного права. Розмежування адміністративного і фінансового права. Розмежування адміністративного і корпоративного права.

Тема 4. Адміністративно-правові норми. Адміністративно-правові відносини

Поняття адміністративно-правової норми. Державні гарантії дії адміністративно-правових норм. Відміни адміністративно-правових норм від норм інших галузей права. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її особливості. Санкція. Класифікація адміністративно-правових норм за спрямованістю змісту. Класифікація адміністративно-правових норм за адресатами або суб'єктами. Класифікація адміністративно-правових норм за формою припису. Класифікація адміністративно-правових норм за галузевою належністю. Класифікація адміністративно-правових норм за межею дії. Класифікація адміністративно-правових норм за ступенем спільності. Класифікація адміністративно-правових норм за повнотою викладених велінь. Класифікація адміністративно-правових норм за юридичною силою. Реалізація норм адміністративного права. Види реалізації (виконання, використання, додержання, застосування). Вимоги до застосування норм адміністративного права (законність, обґрунтованість, доцільність).

Поняття адміністративно-правових відносин. Публічне адміністрування – сфера виникнення адміністративних правовідносин. Адміністративно-правові та суспільні відносини. Адміністративно-правові відносини та адміністративно-правові норми. Адміністративно-правові відносини та юридичні факти. Особливості адміністративно-правових відносин. Види адміністративних правовідносин.

Тема 5. Суб'єкти адміністративного права

Поняття суб'єктів адміністративного права. Соціальні та юридичні ознаки суб'єкта адміністративного права. Суб'єкт адміністративного права і суб'єкт адміністративних правовідносин. Складові адміністративної правосуб'єктності. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Наявність прав у сфері публічного адміністрування. Наявність адміністративно-правових обов'язків. Система суб'єктів адміністративного права. Публічна адміністрація як суб'єкт адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права. Іноземці як суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян. Види об'єднань громадян. Політичні партії та громадські об'єднання. Способи легалізації громадських об'єднань.

Тема 6. Адміністративний процес

Зміст адміністративного процесу. Адміністративний процес і предмет адміністративного права. Специфіка адміністративно-процесуальних норм. Специфіка адміністративно-процесуальних відносин. Вузкий та широкий підходи до розуміння адміністративного процесу: історичний і сучасний аспекти. Адміністративна юрисдикція: традиційні уявлення і нормативна сучасність.

Структура адміністративного процесу. Поняття адміністративної справи. Поняття адміністративного провадження. Поняття стадії адміністративного провадження.

Тема 7. Поняття публічної адміністрації

Категорія «публічна адміністрація» в нормативних і літературних джерелах. Функціональний підхід до розуміння публічної адміністрації. Організаційно-структурний підхід до розуміння публічної адміністрації. Публічна влада (влада народу, державна влада (законодавча, виконавча, судова), місцеве самоврядування) і публічна адміністрація. Дефініція категорії «публічна адміністрація». Органи публічної адміністрації.

Тема 8. Публічна служба

Поняття публічної служби. Види публічної служби. Державна служба. Поняття державної служби. Прийняття на державну службу. Обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу. Проходження державної служби. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби. Класифікація посад. Ранги державних службовців. Припинення державної служби. Служба в органах місцевого самоврядування. Дипломатична служба. Служба в органах внутрішніх справ. Військова та альтернативна (невійськова) служба. Інші види публічної служби.

Тема 9. Методи публічного адміністрування

Поняття методів публічного адміністрування. Види методів публічного адміністрування. Переконання в публічному адмініструванні. Заохочення в публічному адмініструванні. Примус в публічному адмініструванні. Види примусових заходів в публічному адмініструванні. Заходи запобігання. Заходи попередження. Заходи відповідальності за порушення установлень публічної адміністрації.

Тема 10. Форми публічного адміністрування

Поняття форм публічного адміністрування. Види форм публічного адміністрування. Адміністративна нормотворчість. Адміністративне розпорядництво. Адміністративний договір. Реєстраційні та інші юридично значущі дії. Організаційні дії. Матеріально-технічні операції.

Тема 11. Забезпечення законності публічного адміністрування

Поняття законності. Гарантії забезпечення законності. Правовий механізм забезпечення законності. Способи забезпечення законності. Контроль як спосіб забезпечення законності. Нагляд як спосіб забезпечення законності. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності.

Тема 12. Поняття адміністративних послуг

Адміністративні послуги в предметі адміністративного права. Суб'єкти надання адміністративних послуг. Суб'єкти отримання адміністративних послуг. Юридичний зміст адміністративної послуги. Адміністративні послуги як засіб реалізації прав громадян. Акти адміністративних послуг. Дефініція адміністративної послуги.

Тема 13. Нормативне забезпечення адміністративних послуг

Нормативні акти, які встановлюють загальні засади щодо надання адміністративних послуг. Нормативні акти, які встановлюють підстави та процедури надання окремих видів адміністративних послуг. Регулювання адміністративних послуг законами. Регулювання адміністративних послуг актами Кабінету Міністрів. Регулювання адміністративних послуг актами центральних органів виконавчої влади. Регулювання адміністративних послуг місцевими органами публічної адміністрації.

Тема 14. Загальні положення адміністративного судочинства

Судовий адміністративний процес. Поняття адміністративного судочинства. Характеристика Кодексу адміністративного судочинства України. Завдання адміністративного судочинства. Принципи адміністративного судочинства. Поняття адміністративного позову.

Тема 15. Організація адміністративного судочинства

Система адміністративних судів. Місцеві адміністративні суди. Апеляційні адміністративні суди. Верховний суд України. Юрисдикція адміністративних судів. Предметна юрисдикція адміністративних судів. Територіальна юрисдикція адміністративних судів. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів. Особи, які беруть участь у справі. Сторони в судовому адміністративному процесі. Інші учасники адміністративного судового процесу. Докази в адміністративному судочинстві.

Тема 16. Види проваджень за Кодексом адміністративного судочинства

Провадження в суді першої інстанції. Право на звернення до адміністративного суду. Апеляційне провадження. Поняття апеляції в адміністративному судочинстві. Суд апеляційної інстанції. Порядок і строки апеляційного оскарження. Касаційне провадження. Поняття касації в адміністративному судочинстві. Суд касаційної інстанції. Право на касаційне оскарження.

Тема 17. Процесуальний примус

Поняття заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Попередження. Видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід. Штраф. Особливості застосування заходів процесуального примусу.

Тема 18. Законодавче забезпечення відповідальності за адміністративні правопорушення (проступки)

Конституційність відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень. Законодавство України про адміністративні правопорушення. Характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Характеристика інших актів законодавства щодо адміністративних правопорушень. Завдання Кодексу України про адміністративні правопорушення. Взаємодія Кодексу України про адміністративні правопорушення з іншими актами законодавства, що регулюють

адміністративну відповідальність. Повноваження місцевих рад щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення.

Тема 19. Поняття адміністративного правопорушення (проступку)

Визначення адміністративного проступку в законодавстві. Історія поняття «адміністративний проступок» і його співвідношення з поняттям «адміністративне правопорушення». Апостеріорні і апіорні ознаки адміністративного проступку. Суспільна небезпечність і шкідливість адміністративного проступку. Співвідношення адміністративного проступку і злочину. Співвідношення адміністративного і дисциплінарного проступку.

Тема 20. Склад адміністративного проступку.

Поняття складу адміністративного проступку. Види складів адміністративного проступку. Система ознак складу. Об'єкт адміністративного проступку. Об'єктивна сторона адміністративного проступку. Суб'єкт адміністративного проступку. Суб'єктивна сторона адміністративного проступку. Вчинення адміністративного правопорушення умисно. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності. Види адміністративних правопорушень. Запобігання адміністративним правопорушенням.

Тема 21. Адміністративна відповідальність

Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Законодавче забезпечення адміністративної відповідальності. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність. Відповідальність посадових осіб. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Відповідальність іноземних громадян і осіб без громадянства. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність). Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.

Вікові межі адміністративної відповідальності неповнолітніх. Застосування до неповнолітніх заходів впливу. Зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого. Застереження. Догана або сувора догана. Передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання. Застосування до неповнолітніх загальних підстав адміністративної відповідальності.

Тема 22. Адміністративні стягнення

Поняття адміністративного стягнення. Мета адміністративного стягнення. Система адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх. Основні і додаткові адміністративні стягнення. Попередження. Штраф. Штрафні бали. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Позбавлення спеціального права,

наданого даному громадянину. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Суспільно корисні роботи. Виправні роботи. Адміністративний арешт. Адміністративний арешт з утриманням на гауптвахті.

Тема 23. Накладення адміністративного стягнення

Загальні правила накладення стягнення за адміністративне правопорушення. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення. Обставини, що обтяжують відповідальність за адміністративне правопорушення. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Обчислення строків адміністративного стягнення. Строки накладення адміністративного стягнення. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду. Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення.

Тема 24. Загальні засади адміністративно-деліктного провадження (провадження в справах про адміністративні проступки)

Поняття адміністративно-деліктного провадження (процесу). Завдання адміністративно-деліктного провадження. Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Загальна характеристика заходів забезпечення адміністративно-деліктного провадження. Доставлення порушника. Адміністративне затримання. Особистий огляд і огляд речей. Вилучення речей і документів (у тому числі посвідчення водія). Тимчасове затримання транспортного засобу. Відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції. Привід. Суб'єкти, яким надано право застосовувати заходи процесуального примусу.

Складення протоколу про адміністративне правопорушення. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення. Надіслання протоколу. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається. Місце протоколу про адміністративне правопорушення у системі процесуальних документів адміністративно-деліктного провадження.

Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення. Види постанов по справі про адміністративне правопорушення.

Тема 25. Стадії адміністративно-деліктного провадження

Поняття стадії адміністративно-деліктного провадження. Порушення справи. Адміністративне розслідування. Докази і доказування у справі про адміністративне правопорушення. Види доказів. Оцінка доказів. Розгляд справи. Суб'єкти, які розглядають справи про адміністративні правопорушення. Підготовка справи до розгляду. Винесення постанови. Види постанов. Перегляд постанови. Оскарження постанови. Перегляд постанови вищестоящим

керівником. Виконання постанови. Звернення постанови до виконання. Безпосереднє виконання постанови. Особливості виконання постанов про накладення окремих адміністративних стягнень

Рекомендована література

1. Адміністративна відповідальність в Україні : навчальний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Кривий Ріг : ДЮО МВС України, 2015. -197 с..
2. Адміністративне право України. Повний курс: підруч. Вид. 4-те. / Галуцько В. В., Діхтієвський П. І., Кузьменко О. В. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 592 с.
3. Адміністративне право України: підручник / Ю. П. Битяк (кер. авт. кол.), І.М Балакарева, І.В. Бойко та ін.; за заг. ред. Ю. П. Битяка. Харків: Право, 2020. 392 с.
4. Адміністративне право. Альбом схем: навч. посібник / Ю. П. Битяк, В. В. Зуй, В. М. Гаращук та ін.; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. Харків: Право, 2015. 150 с.
5. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / Ю. П. Битяк, В.М. Гаращук, В.В. Зуй та ін.. Вид.5-те, допов. та перероб. Харків: Право, 2020. 192 с.
6. Адміністративне процесуальне право України: навч.-метод. посіб. / І. О. Картузова [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». К. : Фенікс, 2016. 400 с.
7. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник / кол. авт.; за заг. ред. Т. П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.
8. Адміністративне судочинство : навч. посіб. / за заг. ред. Н. Б. Писаренко. Х. : Право, 2016. 312 с.
9. Адміністративне судочинство України: теорія та практика : монографія / Вищ. адмін. суд України ; за заг. ред. О. М. Нечитайла. К. : Компанія "ВАІТЕ", 2015. 288 с.
10. Адміністративне судочинство: навч. посібник / за ред. Т. П. Мінки. Х.: Право, 2018.- 350 с.
11. Загальне адміністративне право: підручник / І. С. Грищенко, Р. С. Мельник, А .А. Пухтецька та ін.; за заг. ред. І. С. Грищенка. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
12. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст.446 (із змінами і доповненнями).
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984, додаток до № 51. Ст.1122 (з наступними змінами та доповненнями).
14. Кузьменко О. В. Курс адміністративного процесу : навчальний посібник. К. : Юрінком Інтер, 2017. -208 с.

15. Мінка Т. Підходи щодо класифікації адміністративно-правових режимів / Т. Мінка [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuuv.gov.ua/portal/soc_gum/Pubpr/2011_2/minka.pdf

16. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / О. А. Банчук, О. О. Дудоров, М.І. Хавронюк (наук. ред.) та ін. Київ: Ваіте, 2018. С. 167–228.

17. Олексенко Т. М. Правосуб'єктність громадян в адміністративному праві : теоретико-методологічний аспект. Право і державне управління 2015. № 1 (18).С. 13–18.

18. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 року № 1404-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 30. Ст.542.

19. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31. Ст. 263.

20. Про звернення громадян: Закон України від 12.10.1996. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст.256.

21. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 23. Ст.158.

22. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 року № 1697-VII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 2-3. Ст.12.

23. Пудрик Д. В. Поняття адміністративних неюрисдикційних проваджень. Наукові праці Національного Університету «Одеська юридична академія». 2016. С. 177-182. URL: <http://www.naukovipraci.nuoua.od.ua/arhiv/tom18/21.pdf>.

1.3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»

Тема 1. Поняття, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини

Місце цивільного права в системі правових галузей. Взаємодія цивільного права з іншими галузями права. Поняття цивільного права як самостійної галузі права. Предмет і метод цивільно-правового регулювання. Функції і принципи цивільного права. Структура та система цивільного права.

Поняття та система цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Проблеми реформування цивільного законодавства України у сучасних умовах. Дія цивільного законодавства. Усунення прогалин у чинному цивільному законодавстві. Аналогія права та аналогія закону. Значення судової практики, моральних норм при застосуванні цивільного законодавства. Поняття і загальна характеристика цивільних правовідносин. Ознаки цивільних правовідносин та їх зміст. Права й обов'язки суб'єктів цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин.

Тема 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи.

Держава Україна як суб'єкт цивільного права. Поняття та зміст цивільної правоздатності фізичної особи. Поняття, зміст і рівні цивільної дієздатності фізичної особи.

Обмеження дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.

Фізична особа-підприємець.

Акти цивільного стану. Опіка та піклування.

Поняття й ознаки юридичної особи. Теорії походження юридичної особи. Види юридичних осіб. Класифікація юридичних осіб. Організаційно-правові форми діяльності юридичних осіб. Підприємство як юридична особа. Господарські товариства. Господарські об'єднання. Філії та представництва юридичних осіб. Виникнення юридичних осіб. Способи виникнення юридичних осіб. Право- та дієздатність юридичних осіб. Припинення юридичних осіб. Банкрутство.

Тема 3. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права фізичної особи

Поняття і види об'єктів цивільних прав. Класифікація речей. Поняття рухомого й нерухомого майна. Майно як об'єкт цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Дії, послуги, продукти творчої діяльності, особисті немайнові блага як об'єкти цивільних прав.

Поняття особистих немайнових відносин, не зв'язаних з майновими. Види особистих немайнових прав, не пов'язаних з майновими.

Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи. Особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи. Особливості захисту цих прав.

Тема 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини. Здійснення цивільних прав. Представництво і довіреність. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність.

Юридичні факти та їх класифікація. Поняття та види правочинів. Умови дійсності правочинів. Форма правочинів. Зміст правочинів. Умови й строки в правочинах. Недійсні правочини. Фіктивні й удавані правочини.

Поняття і принципи здійснення цивільних прав. Межі здійснення цивільних прав. Способи здійснення цивільних прав.

Представництво і довіреність. Поняття, значення та види представництва. Довіреність та її види. Передоручення. Припинення довіреності.

Поняття і значення строків у цивільному праві. Види цивільно-правових строків. Гарантійні й претензійні строки. Присікальні строки.

Позовна давність. Загальні й спеціальні строки позовної давності. Перебіг, зупинення і переривання строків позовної давності.

Поняття і зміст суб'єктивного права на захист. Способи захисту цивільних прав.

Тема 5. Право власності та інші речові права. Право приватної власності. Право державної та комунальної власності. Право спільної власності. Захист права власності. Право інтелектуальної власності.

Поняття власності. Право власності в об'єктивному і суб'єктивному значенні. Зміст права власності. Форми власності за законодавством України. Способи набуття і припинення права власності. Момент виникнення права власності у набувача. Ризик випадкової загибелі речі. Речові права на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном.

Загальні поняття права приватної власності. Об'єкти права приватної власності. Умови виникнення і припинення права приватної власності. Приватизація як один із способів виникнення права приватної власності. Здійснення права приватної власності.

Загальні положення про державну власність. Підстави виникнення і припинення права державної власності. Зміст і здійснення права державної власності. Підстави виникнення і припинення права комунальної власності.

Поняття права спільної власності. Особливості окремих різновидів права спільної власності. Право спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності. Право спільної сумісної власності подружжя.

Значення та засоби захисту права власності. Витребування майна власником з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Витребування грошей і цінних паперів на пред'явника. Захист прав власника від порушень, не поєднаних з позбавленням володіння. Інші засоби цивільно-правового захисту права власності.

Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Поняття і джерела авторського права. Об'єкти, суб'єкти, зміст авторського права. Поняття суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав. Право промислової власності.

Тема 6. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність

Зобов'язальне право як підгалузь цивільного права. Система зобов'язального права. Поняття та основні риси цивільно-правового зобов'язання. Відмінність зобов'язальних правовідносин від правовідносин власності та особистих немайнових правовідносин. Суб'єкти зобов'язальних правовідносин. Матеріальний та юридичний об'єкт зобов'язання. Зміст зобов'язальних правовідносин.

Види цивільно-правових зобов'язань. Договірні та недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, спрямовані на передачу майна. Зобов'язання, спрямовані на виконання робіт. Зобов'язання, спрямовані на надання послуг. Зобов'язання, спрямовані на сплату грошей.

Підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань. Правочини, договори, завдання шкоди, односторонні правомірні дії.

Поняття та значення цивільно-правової відповідальності. Умови (підстави) цивільно-правової відповідальності. Підстави звільнення боржника від відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності. Договірна і

недоговірна відповідальність. Часткова, солідарна і субсидіарна (додаткова) відповідальність. Розмір цивільно-правової відповідальності.

Тема 7. Загальні положення про договір

Поняття, сутність та значення цивільно-правового договору. Принцип свободи договору. Функції цивільно-правового договору.

Види цивільно-правових договорів. Реальні та консенсуальні договори. Договори двосторонні та односторонні. Договори оплатні та безоплатні. Попередній договір. Договір приєднання. Обов'язкові договори, публічний договір. Договір на користь третьої особи.

Зміст договору як підстави виникнення цивільних правовідносин. Поняття та значення істотних умов договору. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами України. Звичайні та випадкові умови договору. Тлумачення умов договору.

Стадії укладення цивільно-правового договору. Поняття та основні ознаки пропозиції укласти договір (оферти). Поняття та основні ознаки акцепту. Строки прийняття оферти. Форма договору. Момент укладення договору. Місце укладення договору.

Підстави для зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Тема 8. Недоговірні зобов'язання, що виникають з односторонніх дій. Зобов'язання з відшкодування шкоди

Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'я, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Загальні положення про відшкодування шкоди. Поняття і значення зобов'язань, що виникають внаслідок заподіяння шкоди. Відповідальність за завдану моральну шкоду. Відповідальність організації за шкоду, заподіяну з вини її працівника. Відповідальність за шкоду, заподіяну діями державних і громадських організацій, а також службовими особами. Відповідальність за шкоду, заподіяну незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду. Відповідальність за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітнім, недієздатним і громадянами, нездатними розуміти значення своїх дій.

Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Тема 9. Загальні положення спадкового права.

Поняття і значення спадкового права. Поняття та значення відкриття спадщини. Час і місце відкриття спадщини. Підстави та порядок вжиття заходів до охорони спадщини. Поняття, способи, порядок і строки прийняття спадщини. Поняття та порядок визнання спадкового майна відмерлим. Порядок оформлення спадкових прав. Спадковий договір.

Рекомендована література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
3. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
4. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України.- 2019.
5. Мороз М. В. Строк договору найму (оренди) та особливості його поновлення. Право та інновації. 2016. № 4. С. 49-55.
6. Податковий кодекс України: Закон від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
7. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>
8. Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16.05.1995 № 162/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/162/95-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
10. Про деякі питання практики застосування законодавства про відповідальність за порушення грошових зобов'язань: Постанова пленуму Вищого господарського суду України від 17.12.2013 № 14 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014600-13#Text>
11. Про затвердження переліку товарів належної якості, що не підлягають обміну (поверненню) споживачами (покупцями): Постанова Кабінету міністрів України від 23.09.1991 № 216 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/216-91-%D0%BF#Text>
12. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Закон України від 22.02.2012 № 296/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>
13. Про затвердження Порядку гарантійного ремонту (обслуговування) або гарантійної заміни технічно складних побутових товарів: Постанова Кабінету міністрів України від 11.04.2002 № 506 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/506-2002-%D0%BF#Text>
14. Про затвердження Правил торгівлі у розстрочку фізичним особам: Постанова Кабінету міністрів України від 30.03.2011 № 383 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/383-2011-%D0%BF#Text>
15. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
16. Про заходи щодо прискорення процесу малої приватизації в Україні від 30.12.1994 № 827/94 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827/94#Text>
17. Про право власності на окремі види майна: Закон України від 17.06.1992 № 2471-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2471-12#Text>

18. Про право власності на окремі види майна: Постанова ВРУ від 17.06.1992 № 2471-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2471-12#Text>
19. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 № 2269-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text>
20. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 № 1734-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>
21. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
22. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 № 185-V URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>
23. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04.02.2021 № 1201-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#Text>
24. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
25. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 №2947-III URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
26. Цивільне право України: підручник: в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г. Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів: «Новий Світ-2000». 2014. – 444 с.
27. Цивільне та сімейне право в таблицях та схемах: навчальний посібник / Д. С. Піддубна, Т. Ю. Склема; за заг. ред. д.ю.н., професора, заслуженого юриста України В. М. Бесчастного. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2019. 330 с.
28. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
29. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
30. Шишківська В. О. Особливості договору пожертви як різновиду договору дарування. Новітні наукові дослідження держави і права. 2014. С. 330-333.

1.4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО»

Тема 1. Цивільне процесуальне право, як самостійна галузь права. Принципи цивільного процесуального права. Цивільні процесуальні правовідносини.

Форми захисту прав і законних інтересів громадян та організацій. Сутність правосуддя в цивільних справах. Поняття цивільного процесу (цивільного судочинства). Предмет та метод цивільного процесуального права. Джерела цивільного процесуального права. Межі дії цивільного процесуального права. Наука цивільного процесуального права. Поняття та значення принципів цивільного процесуального права. Система принципів цивільного процесуального права. Загально-правові принципи. Міжгалузеві

принципи. Галузеві принципи. Принципи стадії судового розгляду справи. Поняття цивільних процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 2. Суд як суб'єкт цивільного процесу. Сторони та інші учасники цивільного процесу.

Поняття суду. Склад суду. Процесуальні права та обов'язки суду. Головуючий при розгляді справи. Відводи. Поняття сторін у цивільному процесі. Процесуальні права та обов'язки сторін. Процесуальна співучасть. Неналежна сторона і порядок її заміни. Процесуальне правонаступництво. Поняття про треті особи. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору. Правове становище прокурора у цивільному процесі. Підстави та форми участі в цивільному процесі органів державного управління, органів місцевого самоврядування, профспілок, підприємств, установ, організацій, та окремих громадян, які захищають права інших осіб. Порядок порушення цивільної справи на захист прав та охоронюваних законом інтересів інших осіб. Поняття представництва в суді. Види представництва. Процесуальне становище та повноваження представника у суді.

Тема 3. Строки у цивільному процесі Судові витрати. Юридична відповідальність у цивільному процесі.

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Продовження та поновлення процесуальних строків. Поняття та значення судових витрат. Види судових витрат. Судовий збір. Порядок обчислення та сплати судового збору. Звільнення від сплати судового збору. Повернення судового збору. Витрати, пов'язані з розглядом справи в суді. Витрати, пов'язані з оплатою послуг перекладачів, свідків, експертів та інших витрат. Відшкодування матеріальних витрат. Розподіл та відшкодування понесених витрат у справі. Розподіл і відшкодування судових витрат.

Тема 4. Юрисдикція суду та підсудність цивільних справ. Доказування та докази в цивільному судочинстві.

Поняття та види юрисдикції. Родова юрисдикція. Територіальна юрисдикція. Порядок передачі справи до іншого суду. Поняття та види підсудності. Функціональна підсудність. Територіальна підсудність: загальна, альтернативна, виключна, за зв'язком справ, за ухвалою суду. Правила підсудності. Поняття і мета судового доказування. Поняття судових доказів. Предмет доказування. Факти, які не потребують доказування. Належність доказів і допустимість засобів доказування. Оцінка судових доказів. Пояснення сторін і третіх осіб. Показання свідків. Письмові докази. Речові докази. Висновок експерта. Забезпечення доказів.

Тема 5. Загальна характеристика позовного провадження. Відкриття провадження по справі. Підготовка справи до судового розгляду.

Поняття позовного провадження. Поняття позову та його елементи. Види позовів. Право на пред'явлення позову. Захист інтересів відповідача. Зміна

позову. Відмова від позову і визнання позову. Мирова угода сторін. Врегулювання спору за участю судді. Забезпечення позову. Право на звернення до суду за судовим захистом. Передумови права на звернення до суду та порядок його здійснення. Позовна заява та її реквізити. Порядок виправлення недоліків позовної заяви. Підстави відмови в прийнятті заяви. Правові наслідки порушення цивільної справи. Мета і значення підготовки справи до судового розгляду. Зміст і порядок провадження підготовки цивільних справ до судового розгляду. Призначення справи до судового розгляду. Повідомлення і виклики суду. Спрощене позовне провадження. Заходи процесуального примусу.

Тема 6. Судовий розгляд цивільних справ. Заочний розгляд справи. Судові рішення.

Поняття та значення стадії судового розгляду. Процесуальний порядок судового розгляду. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду. Фіксування цивільного процесу. Підстави заочного розгляду справи. Порядок заочного розгляду справи. Поняття й види рішень суду. Вимоги, яким повинно відповідати судове рішення. Зміст судового рішення. Усунення недоліків рішення судом, який його постановив. Законна сила судового рішення. Ухвали суду першої інстанції.

Тема 7. Наказне провадження. Окреме провадження.

Поняття та характеристика наказного провадження. Відмінності наказного та позовного провадження. Підстави подання заяви про видачу судового наказу. Зміст заяви. Порядок розгляду заяви судом. Зміст та вимоги судового наказу. Порядок видачі судового наказу сторонам. Оскарження судового наказу. Юридична природа окремого провадження. Визнання громадянина обмежено дієздатним чи недієздатним. Визнання громадянина безвісно відсутнім або оголошення його померлим. Усиновлення дітей, які проживають на території України. Встановлення неправильності запису в актах громадського стану. Встановлення фактів, що мають юридичне значення. Відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника. Надання психіатричної допомоги у примусовому порядку. Визнання спадщини відумерлою. Передача безхозного майна у державну або комунальну власність. Обов'язкова госпіталізація до протитуберкульозного закладу. Розкриття банком інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.

Тема 8. Апеляційне провадження

Загальна характеристика апеляційного оскарження. Право апеляційного оскарження та порядок його здійснення. Підготовка та розгляд справи у суді апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування рішення суду в апеляційному порядку. Постанова суду апеляційної інстанції.

Тема 9. Касаційне провадження

Сутність перегляду судових актів у касаційному порядку. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження та порядок його здійснення. Підстави

для скасування судових актів у касаційному порядку. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції.

Тема 10. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Строк подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Форма і зміст заяви. Відкриття провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

Рекомендована література

1. Васильєв С. В. Цивільний процес України: навч. посіб. Київ: Центр навч. літер., 2019. 344 с.
2. Васильєв С. В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
3. Гусаров К.В., Жушман М.В., Кравцов С.О. Цивільний процес України: навч.посіб. Харків: Право, 2018. 362 с.
4. Ізарова І. О., Ханик-Посполітак Р. Ю.Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освітиє Київ : ВД «Дакор», 2019. 274 с.
5. Коваленко А. В. (кер.), Круглова О. О. та ін.. Цивільне право та процес (2 частина) : навч. посіб. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 128 с.
6. Коссак В.М. Цивільне процесуальне право України: підручник. За заг. Ред. В.М. Коссака. Харків: Право, 2020. 752 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного процесуальноо кодексу України. / За заг.ред. Короєда С.О. Київ: видавничий дім «Професіонал», 2020. 496 с.
8. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу. Загальна частина. Підручник. Київ: ТОВ «РІК-У», 2020. 808 с.
9. Резворович К. Р. , Юнін О. С., Юніна М. П. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Частина друга : навч. посіб. / кол. авт. [та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 216 с.
10. Цивільний процес України: підручник. Київ: Істина, 2017. 342 с.
11. Цивільний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / за заг. ред. д. ю. н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М.М. Ясинка. К.: Алерта, 2018. 604 с.
12. Ясинок М. М. Цивільне процесуальне право України. Підручник. Том.1 Київ: Алерта, 2021. 330 с.

1.5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС»

Тема 1. Поняття, предмет, метод та принципи кримінального права.

Поняття кримінального права України як галузі права, науки та навчальної дисципліни. Предмет кримінального права. Завдання та функції кримінального права. Метод кримінально-правового регулювання. Взаємозв'язок кримінального права іншими галузями права. Кримінально-правова політика держави. Принципи кримінального права.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність.

Закон про кримінальну відповідальність у системі джерел кримінального права. Кримінально-правова норма, її структура. Структура закону про кримінальну відповідальність. Чинність закону про кримінальну відповідальність. Дія закону про кримінальну відповідальність у просторі, часі та за колом осіб. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність, його суб'єкти та види. Способи тлумачення. Аналогія у кримінальному праві України.

Тема 3. Поняття та види злочинів.

Способи визначення поняття злочину. Криміналізація та декриміналізація суспільно небезпечних діянь. Визначення поняття злочину за КК України. Ознаки злочину (суспільна небезпечність, протиправність, винність, караність), їх зміст. Місце злочину в системі правопорушень. Відмежування злочину від інших правопорушень та від правомірної поведінки. Малозначне діяння. Критерії класифікації злочинів. Класифікація злочинів за ступенем тяжкості. Інші види злочинів.

Тема 4. Склад злочину.

Поняття складу злочину та його значення. Співвідношення понять злочин та склад злочину. Елементи складу злочину, їх органічна єдність. Ознаки складу злочину: обов'язкові та факультативні. Класифікація видів складу злочину. Поняття та стадії кваліфікації злочину. Види кваліфікації. Формула кваліфікації. Правила кваліфікації.

Тема 5. Об'єкт злочину.

Поняття об'єкту злочину та його значення в структурі елементів складу злочину. Підходи до визначення об'єкта злочину. Структура об'єкта злочину. Класифікація об'єктів злочину по «горизонталі» та «вертикалі». Поняття загального, родового та безпосереднього об'єкта. Поняття предмету злочину та його значення. Відмінність предмета злочину від об'єкта злочину. Способи опису предмета злочину в диспозиціях норм КК України.

Тема 6. Об'єктивна сторона злочину.

Поняття об'єктивної сторони складу злочину та її значення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони складу злочину. Суспільно небезпечне діяння (дія або бездіяльність). Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони складу злочину. Їх види та значення. Причинний зв'язок у кримінальному праві. Його види та значення. Вимоги до причинного

зв'язку. Факультативні ознаки об'єктивної сторони (місце, час, обстановка, спосіб, засоби, знаряддя) їх значення та характеристика.

Тема 7. Суб'єкт злочину.

Поняття суб'єкта злочину та його значення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта злочину. Загальний та спеціальний суб'єкт. Ознаки та види спеціального суб'єкта. Суб'єкт злочину та особа злочинця. Проблема визнання юридичних осіб суб'єктом злочину. Вік кримінальної відповідальності. Критерії встановлення пониженого та підвищеного віку кримінальної відповідальності. Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта злочину. Критерії осудності (неосудності) Поняття обмеженої осудності. Критерії обмеженої осудності. Відповідальність за злочини вчинені у стані сп'яніння.

Тема 8. Суб'єктивна сторона злочину.

Поняття та значення суб'єктивної сторони складу злочину. Ознаки суб'єктивної сторони злочину: обов'язкові та факультативні. Форми та види вини у кримінальному праві України, їх значення. Умисел та його види. Поняття прямого та непрямого умислу, їх інтелектуальні та вольові моменти. Необережність та її види. Поняття злочинної недбалості та злочинної самовпевненості, їх ознаки. Поняття казусу та його ознаки. Змішана (подвійна) форма вини. Мотив та мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу злочину: їх види та значення. Помилка у кримінальному праві, її види та значення.

Тема 9. Стадії вчинення злочину.

Поняття стадій вчинення злочину та їх види. Готування до злочину: поняття та ознаки. Відмежування готування до злочину від виявлення умислу. Відповідальність за готування до злочину. Поняття замаху на злочин та його види. Відповідальність за замах на злочин. Поняття добровільної відмови від доведення злочину до кінця та її ознаки, відмінність від дійового каяття.

Тема 10. Співучасть у злочині.

Поняття та значення співучасті, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Особливості інтелектуального та вольового моменту співучасників. Види співучасників. Форми співучасті. Підстави та межі відповідальності співучасників. Спеціальні питання співучасті. Співучасть у злочинах із спеціальним суб'єктом. Поняття ексцесу виконавця та його види. Особливості добровільної відмови співучасників. Причетність до злочину та її види.

Тема 11. Множинність злочинів.

Поняття множинності злочинів та її види. Одиничний злочин як складовий елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів. Поняття повторності злочинів, її ознаки та види. Поняття сукупності злочинів, її ознаки та види. Поняття рецидиву злочинів, його ознаки та види.

Тема 12. Обставини, що виключають злочинність діяння.

Поняття та види обставин, що виключають злочинність діяння. Необхідна оборона. Затримання особи, що вчинила злочин. Крайня необхідність. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Діяння пов'язане з ризиком. Виконання спеціального завдання із запобігання або

розкриття злочинної діяльності організованої групи або злочинної організації.

Тема 13. Кримінальна відповідальність.

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності та її види. Підстава кримінальної відповідальності. Кримінально-правові відносини: їх суб'єкти та зміст. Етапи кримінальної відповідальності. Форми реалізації кримінальної відповідальності. Співвідношення кримінальної відповідальності та кримінального покарання.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття і види звільнення від кримінальної відповідальності. Підстави і умови звільнення від кримінальної відповідальності. Дійове каяття. Примирення винного з потерпілим. Передача особи на поруки. Зміна обстановки. Закінчення строків давності.

Тема 15. Покарання та його види.

Поняття покарання. Покарання у системі заходів кримінально-правового впливу. Мета покарання. Система покарань. Основні покарання. Додаткові покарання. Покарання, що можуть призначатися і як основні, і як додаткові.

Тема 16. Призначення покарання.

Принципи призначення покарання. Загальні засади призначення покарання. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання. Спеціальні правила призначення покарання. Призначення покарання за незакінчений злочин та за злочин, вчинений у співучасті. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання за сукупністю злочинів. Призначення покарання за сукупністю вироків. Правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення.

Тема 17. Звільнення від покарання.

Поняття звільнення від покарання та його види. Звільнення від покарання у зв'язку із втратою особою суспільної небезпечності. Звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років. Звільнення від покарання за хворобою. Амністія та помилування. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.

Тема 18. Судимість.

Поняття та значення судимості в кримінальному праві. Ознаки судимості. Мета судимості. Момент виникнення судимості. Правові наслідки судимості: кримінально-правові та загальноправові. Погашення судимості. Строки погашення судимості. Зняття судимості.

Тема 19. Інші заходи кримінально-правового впливу.

Поняття та види заходів кримінально-правового впливу. Примусові заходи медичного характеру. Примусове лікування. Спеціальна конфіскація. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Особливості звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності. Види покарань, які застосовуються до неповнолітнього, та особливості їх призначення. Особливості звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування. Погашення та зняття судимості.

Тема 21. Злочини проти життя та здоров'я особи.

Система злочинів проти життя та здоров'я особи. Злочини проти життя. Поняття та види вбивств. Погроза вбивством. Доведення до самогубства. Поняття та види тілесних ушкоджень. Інші злочини проти життя та здоров'я особи.

Тема 22. Злочини проти волі, честі та гідності особи.

Система злочинів проти волі, честі та гідності особи. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Захоплення заручників. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини. Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Експлуатація дитини. Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом.

Тема 23. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Система, види і особливості злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Зґвалтування. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Примушування до вступу в статевий зв'язок. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості. Розбещення неповнолітніх.

Тема 24. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Система злочинів проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Злочини проти народного волевиявлення, інших виборчих прав громадян. Злочини проти трудових та інших соціально-економічних прав людини. Злочини проти рівноправності. Злочини проти недоторканності приватного життя особи. Злочини проти свободи совісті. Злочини проти сім'ї і дітей. Злочини в сфері охорони права на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 25. Злочини проти власності.

Система, види і особливості злочинів проти власності. Предмети злочинів проти власності. Злочини, пов'язані з оберненням чужого майна на свою користь чи користь інших осіб. Злочини, не пов'язані з оберненням чужого майна на свою користь чи користь інших осіб. Дії з майном, одержаним незаконним шляхом.

Тема 26. Злочини у сфері господарської діяльності.

Система, види і особливості злочинів у сфері господарської та пов'язаної з нею діяльності. Злочини проти порядку здійснення законної господарської діяльності. Злочини проти бюджетної, митної системи та системи оподаткування. Злочини проти порядку обігу грошей, цінних паперів, інших фінансових документів та проти системи валютного регулювання.

Тема 27. Злочини проти довкілля.

Система, види і особливості злочинів проти довкілля. Злочини проти екологічної безпеки. Злочини проти порядку використання землі, її надр, води й атмосферного повітря. Злочини проти рослинного і тваринного світу.

Тема 28. Злочини у сфері службової діяльності.

Система злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг. Поняття службової особи та особи, яка займається професійною діяльністю, пов'язаною із наданням публічних послуг. Корупційні злочини.

Тема 29. Злочини у сфері використання комп'ютерної техніки.

Система, види і особливості злочинів у сфері використання комп'ютерів, комп'ютерних систем і мереж та мереж електрозв'язку. Характеристика окремих складів злочинів у сфері використання комп'ютерів, комп'ютерних систем і мереж та мереж електрозв'язку.

Тема 30. Злочини проти громадської безпеки.

Система злочинів проти громадської безпеки. Злочини, пов'язані зі створенням та діяльністю злочинних об'єднань. Терористичний акт і пов'язані з ним злочини. Злочини проти порядку обігу зброї та інших небезпечних предметів і речовин. Злочини, що порушують правила, які забезпечують громадську безпеку.

Тема 31. Злочини проти безпеки виробництва.

Система злочинів проти безпеки виробництва. Злочини у сфері безпеки праці. Інші злочини у сфері безпеки виробництва.

Тема 32. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Система злочинів проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту взагалі. Злочини проти безпеки руху або експлуатації залізничного, водного, повітряного і трубопровідного транспорту. Злочини проти безпеки руху або експлуатації автотранспорту і міського електротранспорту. Незаконне заволодіння транспортним засобом.

Тема 33. Злочини проти громадського порядку та моральності.

Система злочинів проти громадського порядку. Злочини проти громадського порядку. Злочини проти моральності.

Тема 34. Злочини проти здоров'я населення.

Система злочинів проти здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення. Злочини, пов'язані з незаконним заволодінням наркотичними засобами. Злочини, пов'язані з незаконним вживанням наркотичних та інших небезпечних засобів. Інші злочини проти здоров'я населення.

Тема 35. Злочини проти основ національної безпеки.

Система злочинів проти основ національної безпеки. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність.

Державна зрада і шпигунство. Диверсія.

Тема 36. Злочини проти порядку управління.

Злочини у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Злочини проти інформаційної безпеки держави. Злочини проти безпеки державного кордону. Злочини проти воєнної безпеки держави. Злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів.

Тема 37. Злочини проти правосуддя.

Система злочинів проти правосуддя. Злочини, які вчинюються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення правосуддя. Злочини, які вчинюються засудженими або особами, які перебувають під вартою. Злочини, які вчинюються іншими учасниками кримінального провадження. Злочини, які вчинюються особами, що не є учасниками кримінального провадження.

Тема 38. Злочини проти порядку несення військової служби.

Система злочинів проти встановленого порядку несення військової служби. Злочини проти порядку підлеглості та військової честі. Злочини проти порядку проходження військової служби. Злочини проти порядку несення спеціальних служб. Злочини проти порядку користування військовим майном та його збереження.

Тема 39. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Система злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Злочини проти миру. Злочини проти безпеки людства. Злочини проти міжнародного правопорядку взагалі.

Тема 40. Кримінальне процесуальне право і кримінальна процесуальна діяльність.

Місце і роль науки кримінального процесу у системі правових наук. Завдання науки кримінального процесу. Кримінальні процесуальні правовідносини: поняття, структура. Предмет і методи правового регулювання кримінальних процесуальних відносин. Джерела кримінального процесуального права.

Кримінальна процесуальна діяльність: поняття, мета, завдання, функції, структура (стадії), учасники, засоби (процесуальні дії і процесуальні рішення), строки, гарантії, витрати, фіксування, повідомлення. Кримінальна процесуальна форма. Уніфікація і диференціація кримінальної процесуальної форми. Цивільний позов у кримінальному провадженні.

Тема 41. Засади кримінального провадження.

Поняття і класифікація засад кримінального провадження.

Загально-правові засади. Верховенство права; законність; рівність перед законом і судом; повага до людської гідності; забезпечення права на свободу та особисту недоторканність; недоторканість житла чи іншого володіння особи; таємниця спілкування; невтручання у приватне життя; недоторканність права

власності; доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень.

Міжгалузеві засади. Змагальність сторін та свобода в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; безпосередність дослідження показань, речей і документів; забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності; диспозитивність; гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами; розумні строки; мова, якою здійснюється кримінальне провадження.

Галузеві засади. Презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини; свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї; заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення; забезпечення права на захист; публічність.

Характеристика засад кримінального провадження: 1) визначення (формулювання) поняття засади; 2) положення, що складають зміст засади; 3) винятки із засади.

Тема 42. Учасники кримінального провадження.

Поняття учасників кримінального провадження, їх класифікація. Процесуальний статус прокурора у кримінальному провадженні. Процесуальний статус органа досудового розслідування. Процесуальний статус керівника органу досудового розслідування. Процесуальний статус слідчого. Процесуальний статус працівника оперативного підрозділу. Процесуальний статус потерпілого. Процесуальний статус представника та законного представника потерпілого. Процесуальний статус цивільного позивача, його представника та законного представника. Процесуальний статус цивільного відповідача. Процесуальний статус підозрюваного. Процесуальний статус захисника. Обов'язкові випадки участі захисника у справі. Особи, які вправі брати участь у справі як захисники.

Тема 43. Докази і доказування.

Поняття, зміст і значення теорії доказів у кримінальному процесі. Встановлення істини як мета доказування. Докази: поняття, ознаки. Різновиди доказів: первинні та похідні, особисті та речові, прямі та непрямі, обвинувальні і виправдувальні. Значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів. Джерела доказів. Показання. Речові докази. Документи. Висновки експертів.

Обставини, що підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. Обов'язок доказування. Поняття, елементи та зміст процесу доказування. Засоби збирання і перевірки доказів. Суб'єкти доказування. Поняття, правила та значення оцінки доказів. Використання доказів для обґрунтування кримінальних процесуальних рішень.

Тема 44. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Поняття і різновиди заходів забезпечення кримінального провадження. Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Запобіжні заходи: поняття, мета і підстави застосування. Процесуальний порядок обрання і застосування запобіжних заходів. Інші заходи забезпечення

кримінального провадження. Виклик. Привід. Процесуальний порядок застосування інших заходів забезпечення кримінального провадження.

Тема 45. Досудове розслідування: загальні положення.

Досудове розслідування: поняття, значення. Форми досудового розслідування. Дізнання (розслідування кримінальних проступків). Досудове слідство. Загальні положення досудового розслідування: поняття і система. Початок досудового розслідування. Підслідність. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Місце проведення досудового розслідування.

Строки досудового розслідування. Продовження строків досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Оскарження рішень, дій і бездіяльності під час досудового розслідування.

Тема 46. Слідчі (розшукові) дії.

Поняття і система слідчих (розшукових) дій. Гласні слідчі (розшукові) слідчі дії: поняття і співвідношення з негласними слідчими та оперативно-розшуковими діями. Система гласних слідчих (розшукових) дій: допит, пред'явлення для впізнання, обшук, огляд, слідчий експеримент, освідування особи, експертиза. Загальні правила провадження гласних слідчих (розшукових) дій. Негласні слідчі (розшукові) слідчі дії: поняття і співвідношення з оперативно-розшуковими діями. Система негласних слідчих (розшукових) дій. Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані із втручанням у приватне спілкування. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій. Загальні правила провадження негласних слідчих (розшукових) дій.

Повідомлення про підозру. Поняття повідомлення у кримінальному провадженні. Поняття, підстави та суб'єкти повідомлення про підозру. Строки та порядок вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру.

Тема 47. Зупинення та закінчення досудового розслідування.

Поняття, значення, підстави та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Відновлення зупиненого досудового розслідування. Поняття і форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження. Поняття, суб'єкти та значення відкриття матеріалів іншій стороні (взаємне відкриття матеріалів). Поняття і форма (структура) обвинувального акту і реєстру матеріалів досудового розслідування.

Тема 48. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків.

Загальні положення досудового розслідування кримінальних проступків. Запобіжні заходи та провадження слідчих дій під час досудового розслідування кримінальних проступків. Особливості закінчення досудового розслідування кримінальних проступків. Клопотання прокурора про розгляд обвинувального акту у спрощеному провадженні.

Тема 49. Судове провадження у першій інстанції.

Поняття судового провадження. Підсудність: поняття, значення і різновиди. Питання, які підлягають з'ясуванню під час підготовчого провадження. Порядок підготовчого провадження. Строки і загальний порядок судового розгляду. Етапи судового розгляду. Об'єднання і виділення, зупинення судового провадження. Межі судового розгляду. Зміна обвинувачення і висунення нового обвинувачення. Відмова прокурора від обвинувачення.

Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків. Провадження у суді присяжних.

Тема 50. Провадження з перегляду судових рішень. Виконання судових рішень.

Сутність, завдання і значення стадії апеляційного провадження. Повна і неповна апеляція. Порядок і строки апеляційного оскарження вироку і внесення апеляційного подання. Порядок і строки розгляду справи в апеляційній інстанції. Рішення, що приймаються апеляційною інстанцією.

Сутність, завдання і значення касаційного провадження. Відмінність цієї стадії від стадії апеляційного провадження. Порядок і строки касаційного оскарження або внесення касаційного подання. Порядок і строки розгляду справи в касаційному суді. Рішення, що приймаються касаційною інстанцією.

Перегляд судових рішень Верховним Судом України. Підстави для перегляду. Подання заяви про перегляд. Рішення Верховного Суду України за результатами перегляду.

Провадження за нововиявленими обставинами. Підстави для перегляду (відновлення кримінальної справи) за нововиявленими обставинами. Строк звернення про перегляд судового рішення. Судове рішення за наслідками кримінального провадження за нововиявленими обставинами.

Тема 51. Особливі порядки кримінального провадження.

Поняття, сутність та види особливих порядків кримінального провадження.

Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

Тема 52. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Умови відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Особи, які мають право звертатися щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Зміст заяви про відновлення втрачених матеріалів

кримінального провадження. Розгляд заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Судове рішення за результатами розгляду заяви.

Тема 53. Реабілітація і відшкодування (компенсація) шкоди, заподіяної громадянинуві незаконними діями органів досудового розслідування, прокуратури, суду.

Поняття реабілітації у кримінальному процесі. Значення правового інституту відшкодування шкоди реабілітованій особі.

Правові підстави для виникнення у особи права на відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду.

Види шкоди, яка підлягає відшкодуванню. Повернення заробітку та інших грошових доходів, майна, штрафів, сум, сплачених у зв'язку з наданням юридичної допомоги. Компенсація моральної шкоди. Поновлення порушених трудових, пенсійних, житлових та інших особистих прав.

Порядок розгляду та вирішення питань про відшкодування шкоди реабілітованому громадянинуві.

Рекомендована література

1. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В.І. Тютюгін, М.А. Рубашенко ; відп. ред. В.І. Тютюгін. – 5-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2022. – 242 с.

2. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. За заг. редак. Бесчастний В.М., Джуджа О.М. Київ, Докор. 2018. – 386 с.

3. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред.: В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна; Нац. юрид. ун-т ім. Я. Мудрого. - 5-те вид., переробл. і допов. - Х.: Право, 2015. - 526 с.

4. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Є. С. Назимко, С.В. Лосич, Ю.О. Данилевська та ін. / за заг. ред. проф. В. М. Бесчастного та О.М. Джузи. – К.: ВД «Дакор», 2018. – 386 с.

5. Кримінальне право України: особлива частина : підручник/ В. Я. Тацій, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. ; за ред. В.Я. Тацій, В.І. Борисова, В.І. Тютюгін. – 6-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2020. 584 с.

6. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С.Г. Туманов]. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. 976 с.

7. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131.

8. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту /К82 [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. - 3-те вид., змін.і допов. - Харків : Право, 2022. - 296 с.

9. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. Харків : Право, 2021. - 220 с.

10. Кримінальний процес : навч. посібник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія. Одеса : Фенікс, 2020. 582 с.

11. Кримінальний процес : підручник / І. В. Басиста, Р. І. Благута, К82 І. В. Гловюк та ін. ; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. Ч. 1. 492 с.

12. Кримінальний процес України: досудове розслідування: навчальний посібник / О. О. Волобуєва, М. С. Городецька, Т. О. Лоскутов та ін.; за заг. ред. В. М. Бесчастного. Кривий Ріг : Вид. Р.А. Козлов, 2019. 122 с.

13. Кримінальний процес: підручник / Р. І. Благута, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. Ч. 1. 532 с.

14. Кримінальний процес' : навч. посіб. для підгот. до іспиту / [О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін.]. Харків : Право, 2018. 298 с.

15. Науково-практичний коментар кримінального кодексу України / за ред. М.В. Лошицького : Київ, Професіонал, 2020. 864 с.

16. Науково-практичний коментар кримінального кодексу України/ І. М. Копотун, видавництво: КНТ, 2023. 962 с.

17. Науково-практичний коментар до Кримінального процесуального кодексу України / В.М. Тертишник. Вид. 15-те, доповн. і перероб. К.: Правова Єдність, 2018. 854 с.

18. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану/ Дудоров О.О., Вознюк А.А., Письменський Є.О., Мовчан Р.О., Андрушко А.В., Жук І.В., Кузнецов В.В., Шармар О.М., Видавництво: Норма права, 2022. 278 с.

19. Практикум з кваліфікації кримінальних правопорушень : навч. посібник /В.Ф. Приманченко, В.Д. Людвік, В.Г. Хашев, С.В. Корогод. Дніпро : Дніпроп. Держ. Ун-т внутр. Справ, 2022. 192 с.

2. СТРУКТУРА, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Форма проведення вступного випробування – виконання тестових завдань у кількості 100 тестів із зазначених вище теоретичних блоків. Рейтинговий бал вступника визначається за 200-бальною шкалою, а числа інтервалу складають від 100 до 200. Тобто мінімальний рейтинговий бал вступника становить 100, а максимальний 200.

Структура екзаменаційного білета: екзаменаційний білет складається зі 100 закритих тестових завдань.

Час виконання завдання: 80 хвилин.

Критерії оцінювання: Рівень знань оцінюється за 100-бальною шкалою. Серед відповідей на тестове завдання слід обрати одну правильну. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 2 бали, а неправильна – у 0 балів.

Порядок оцінювання

Оцінка «**відмінно**» (167-200 балів) – виставляється, якщо вступник має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навичками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка «**добре**» (134-166 балів) – виставляється, якщо вступник показав достатній рівень знань курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка «**задовільно**» (100-133 балів) – виставляється, якщо вступник в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка «**незадовільно**» (0-99 балів) – виставляється, якщо вступник виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.